EDUSKUNNAN OIKEUSASIAMIES

Eduskunta, Maa- ja metsätalousvaliokunta

LAUSUNTO

10.9.2026

Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunnan kokous 18.9.2026

EOAK/7236/2026 Hallituksen esitys eduskunnalle eläintenpitokieltoa koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 130/2026 vp)

Maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian lausuntoa otsikkoasiassa. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläintenpitokieltoa koskevaa sääntelyä erityisesti määräämisperusteiden, määräaikaisen kiellon vähimmäiskeston ja eläintenpitokiellon rikkomisen rangaistusasteikon osalta. Lisäksi säädettäisiin määrätyn eläintenpitokiellon muuttamista tai kumoamista koskevasta hakemusmenettelystä.

Olen antanut esityksestä sen valmisteluvaiheessa lausunnon. Totesin tuolloin pitäväni ehdotettua eläintenpitokiellon määräämisperusteiden ja vähimmäiskestoa koskevaa lainsäädäntöä perusteltuna. Lisäksi arvioin, että ehdotettujen säännösten oikeasuhtaisuutta lisää ehdotettu uusi 23 c § eläintenpitokiellon muuttamisesta ja kumoamisesta. Pidin tärkeänä, että luonnoksessa sinänsä asianmukaisesti ja aiheellisesti omaksuttu, kenties aiempaa vahvempi lähtökohta eläinten hyvinvoinnin huomioon ottamiseksi ilmenee johdonmukaisesti kaikesta ehdotetusta sääntelystä ja sen perusteluista, ja että perusteluissa huomioidaan perustuslain 20 § ja perustuslakivaliokunnan sitä koskevaan lausuntokäytäntö (ks. erit. PeVM 3/2026 vp, kohdat 13–15, PeVL 106/2022 vp, PeVL 272013 vp). Kuten perustuslakivaliokunnan lausunnoissakin todetaan, unionin jäsenvaltiot ovat SEUT 13 artiklan myötä sitoutuneet eläinten hyvinvoinnin vaatimusten täysimääräiseen huomioon ottamiseen unionin lainsäädännön täytäntöönpanossa. Korostin, että eläintenpitokiellon pituuden ja sen rikkomisen ankaroittamisen lisäksi tämä peruste tulisi olla keskeinen arviointiperuste myös esimerkiksi määräämisperusteiden ja erityisesti määräämättä jättämisen sekä kiellon muuttamisen ja kumoamisen kohdalla.

Esityksen valmisteluvaiheessa esittämäni huomiot on asianmukaisesti otettu huomioon esityksen jatkovalmistelussa.

Apulaisoikeusasiamies
Susanna Lindroos-Hovinheimo

Esittelijäneuvos
Heini Färkkilä

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.